

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

The Relationship Between Digital Leadership of School Administrator and
Effectiveness of Teachers Performance Under Phichit Primary Educational
Service Area Office 1

ศิริวรรณ พวงทอง¹, จิติมา วรรณศรี²

Siriwan Puangtong¹, Jitima Wannasri²

Corresponding Author E-mail: Siriwanpu66@nu.ac.th

Received: 2025-03-02; Revised: 2025-05-07; Accepted: 2025-05-09

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของครู และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 297 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 31 คน และครู จำนวน 266 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซ์ และมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วนของผู้บริหารและครูแต่ละอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเชื่อมั่น และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการรู้ดิจิทัล และด้านการสร้างวัฒนธรรม การเรียนรู้ดิจิทัล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล 2) ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างความร่วมมือ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .910^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู, ผู้บริหารสถานศึกษา

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร

¹ Master of Education program students, Department of Educational Administration, Naresuan University

² ที่ปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร

² Advisor, Faculty of Education, Naresuan University

Abstract

This research purposes were 1) to study the digital leadership of school administrators 2) to study effectiveness of teachers' performance 3) to study the relationship between the digital leadership of school administrators and effectiveness of teachers' performance. The sample used in the study consisted of 297 individuals, including 31 school administrators and 266 teachers. The sample was determined according to the Krejcie, & Morgan tables and using stratified random sampling. The tool for collecting data was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics that were used in this research were percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The research results were found as follows;

1) The digital leadership of school administrators was overall at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was digital vision, followed by digital literacy and creation of a digital learning culture. The aspect with the lowest average value was digital communication. 2) The effectiveness of teachers' performance was overall at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was teaching management, followed by classroom management, and the aspect with the lowest average value was cooperation creation. 3) The relationship between the digital leadership of school administrators and the effectiveness of teachers' performance were overall at high positive correlation ($r_{xy} = .910^{**}$) with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Digital leadership, Effectiveness of teachers' performance, School administrators

บทนำ

ในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์ทุกคนอยู่ภายใต้ความก้าวหน้าแห่งเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และโลก ทั้งโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แผนยุทธศาสตร์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2566 -2570 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนประเทศไทย “เป็นผู้นำและผลักดันการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0” โดยมียุทธศาสตร์ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่ด้วยระบบนิเวศ โครงสร้างพื้นฐานและนวัตกรรมดิจิทัล สร้างสังคมแห่งอนาคตและลดความเหลื่อมล้ำด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมการให้บริการประชาชน ภาคเอกชนและภาครัฐ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคดิจิทัล สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2565: 4-5)

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนที่สำคัญในการขับเคลื่อนด้านการศึกษาไปก้าวทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องเป็นผู้นำที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านของเทคโนโลยี เพราะเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลงทั้งทางการปฏิบัติและด้านวัฒนธรรม นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นตัวแทนของแนวคิดและวิธีปฏิบัติ โดยใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของการ เป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัล ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีมาบูรณาการในการสื่อสาร การสร้างสรรค์นวัตกรรม และการทำงานภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Sheninger, E. 2019)

นอกจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว บุคคลสำคัญที่จะดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคือครู ครูเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารงานในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ การปฏิบัติงานของครูให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ต้องอาศัยทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งทรัพยากรทางการศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา และสามารถบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บรรลุตามจุดมุ่งหมายในแต่ละด้าน หากผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษา ก็อาจทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการได้ (สุภาพรณ์ เทียงทางธรรม, 2564: 2) ดังนั้น การปฏิบัติงานของครูตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้วิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม ซึ่งคุรุสภาได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพโดยจัดทำเป็นข้อบังคับโดยมาตรฐานการปฏิบัติงานตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ดังต่อไปนี้ คือ 1. การปฏิบัติหน้าที่ครู 2. การจัดการเรียนรู้ 3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เนื่องจากมีการนำเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและทันสมัยไปใช้ทางที่ไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน และความไม่ชัดเจนของรูปแบบ ขั้นตอนการขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัลเกิดความซ้ำซ้อน มีกระบวนการและขั้นตอนมาก ต้องใช้เวลาในปฏิบัติราชการนาน ส่งผลให้ระบบการดำเนินงานหลายส่วนยังล่าช้า (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1, 2566) และสถานศึกษายังเกิดปัญหาในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษามีปัญหาที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ครูยังมีข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยีในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารงบประมาณ ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการระบบเทคโนโลยีให้เกิดประสิทธิภาพ ด้านการบริหารงานบุคคล ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการดูแลระบบเทคโนโลยี และด้านการบริหารทั่วไป ขาดการวางแผนและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีค่อนข้างน้อย และผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ยังไม่มากพอ (ณัฐภูมิ มีครองธรรม, 2558) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจและนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้รู้จักใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาช่วยในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สถานศึกษาก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ทำให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล

1. ความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัล

จิตติมา วรรณศรี (2564: 121) กล่าวว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ การสื่อสาร และศึกษาเรียนรู้ให้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน และส่งเสริมบุคลากรใช้เทคโนโลยีแพลตฟอร์มที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น

อาภากรณ์ ภูศรี (2565: 9) ได้ให้ความหมายของ ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำความรู้ความสามารถและทักษะกระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษา

กรทิพย์ นุแปงลา (2567: 27) ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการดำเนินงานในสถานศึกษา สามารถประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานในโรงเรียนทุก ๆ ด้าน สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรให้มีความสามารถใช้สื่อดิจิทัล ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และใช้บริหารงานภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาความหมายภาวะผู้นำดิจิทัล ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมหรือคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการใช้เทคโนโลยีแพลตฟอร์มที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานในการจัดการเรียนรู้และการจัดการสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนทรัพยากร ส่งเสริมการทำงานที่จะทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษา

2. องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล

จากการสังเคราะห์เอกสารหนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัยของ สุขญา โคมลวานิช (2563), ดารุวรรณ ถวิลการ (2564), เอกรัตน์ เชื้อวงศ์คำ, และวัลลภา อารีรัตน์ (2564), กันตชาติ กุดนอก (2565), ภูริรัตน์ สุกใส (2565), พิมพิลา อำนาจ (2566), ไอรดา นรสาร (2566), Tran (2017), Sullivan (2017), Thannimalai, & Raman (2018) ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้ว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
2. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล
3. ด้านการรู้ดิจิทัล
4. ด้านความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล
5. ด้านการสื่อสารดิจิทัล

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู

1. ความหมายของประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู

สุนันธิณี ม่วงเนียม (2560: 7 - 8) กล่าวว่า ภาวะประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู หมายถึง การปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบของครูตามที่ได้รับมอบหมาย จากผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งงานในด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและงานด้านการบริหารงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามความคาดหวังได้วางไว้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564: 73) ผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู พิจารณาจากการปฏิบัติงานจริงที่ได้ปฏิบัติตามลักษณะงานที่ปฏิบัติตามมาตรฐานตำแหน่ง โดยคำนึงถึงสภาพการจัดการเรียนรู้ในบริบทของแต่ละสถานศึกษาและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการพัฒนางานตามข้อตกลงเป็นสำคัญ ไม่เน้นการประเมินจากเอกสาร โดยให้ตรวจสอบข้อมูลจากบุคคลและหรือหน่วยงาน และหลักฐาน ที่แสดงว่าผู้ขอรับการประเมินได้ดำเนินการตามตัวชี้วัด เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการสอน ผลงาน ชิ้นงานของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ ก่อนตัดสินใจให้คะแนนตามระดับคุณภาพในแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาความหมายของประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู หมายถึง การปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบของครูจนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่งผลให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และสถานศึกษาประสบความสำเร็จในการบริหารงานตามความคาดหวังได้วางไว้

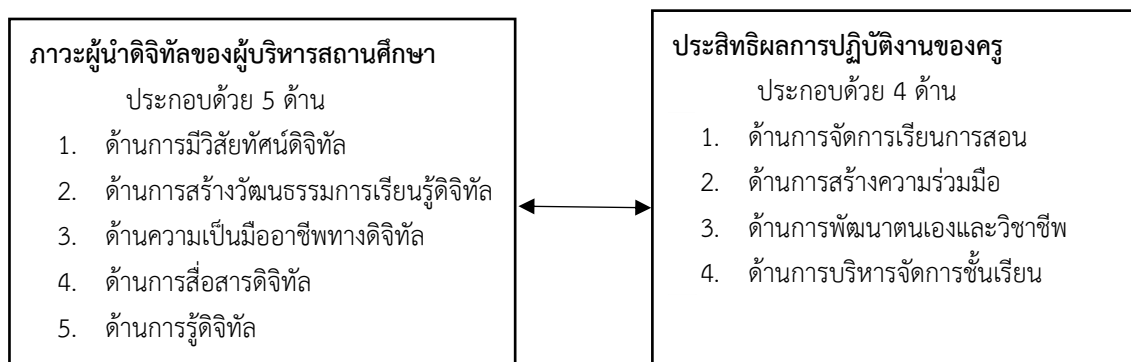
2. องค์ประกอบของประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู

จากการสังเคราะห์เอกสารหนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ตามแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัยของ สุนันธิณี ม่วงเนียม (2560), กรณิการ์ บุญอาจ (2561), ทิฆัมพร อุ่ณจันทร์ (2561),

ปิยาภรณ์ พลเสนา (2562), สุดาทิพย์ ถวิลไพร (2563), สกฤณา ไบภักดี (2565), นุสรรา พูลสุด (2564), พรทิพา สีหาคุณ (2565), สิริพร สิทธิศิริ (2565), รัตนา คนไว (2565) ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้ว่า องค์ประกอบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน
2. ด้านการสร้างความร่วมมือ
3. ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
4. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 128 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 128 คน และครู จำนวน 1,104 คน รวมทั้งหมด จำนวน 1,232 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 31 คน และครู จำนวน 266 คน รวมทั้งหมดจำนวน 297 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970 อ้างถึงในสริพร เชาวนชัย. 2561: 61) ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารและครูแต่ละอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และสถานศึกษาตั้งอยู่ที่อำเภอของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) (บุญธรรม กิจปรีดาภิรุตธิ์. 2553) ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาจากองค์ประกอบและโครงสร้างประกอบ 5 ด้าน โดยมีข้อคำถามจำนวน 37 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู จำนวน 4 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) (บุญธรรม กิจปรีดาภิรุตธิ์. 2553) ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาจากองค์ประกอบและโครงสร้างประกอบ 4 ด้าน โดยมีข้อคำถามจำนวน 32 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือโดยมีดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู
2. กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล 3) ด้านการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล 4) ด้านการสื่อสารดิจิทัล และ 5) ด้านการรู้ดิจิทัล และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการสร้างความรู้ร่วมมือ 3) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และ 4) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบการใช้สำนวนภาษา ความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อความและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ปรากฏว่าได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67– 1.00
6. ปรับปรุงข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา
7. นำแบบสอบถามไปทดลอง (try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาในจังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่ไม่ใช่มูลนิธิตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (1990) โดยตอนที่ 2 ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.96 และตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.97 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับเท่ากับ 0.96
8. นำข้อมูลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านบริการของ Google Form ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูลพร้อมกับ QR code แบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาเก็บข้อมูล

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 297 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 297 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC)และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (1990)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม

ที่	รายการ	n = 297		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.48	0.39	มาก
2	ด้านการรู้ดิจิทัล	4.47	0.37	มาก
3	ด้านความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล	4.45	0.37	มาก
4	ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.42	0.35	มาก
5	ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	4.47	0.37	มาก
รวมทั้งหมด		4.46	0.34	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.39) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.37)

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวม

ที่	รายการ	n = 297		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.48	0.39	มาก
2	ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.46	0.39	มาก
3	ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ	4.45	0.38	มาก
4	ด้านการสร้างความร่วมมือ	4.44	0.36	มาก
รวมทั้งหมด		4.46	0.36	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.39) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.36)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู(Y)				ประสิทธิผล การ ปฏิบัติงาน ในภาพรวม (Yรวม)
	ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y ₁)	ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (Y ₂)	ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (Y ₃)	ด้านการสร้างความร่วมมือ (Y ₄)	
ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล(X ₁)	.790**	.779**	.752**	.822**	.834**
ด้านการรู้ดิจิทัล(X ₂)	.828**	.818**	.824**	.845**	.880**
ด้านความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล(X ₃)	.725**	.708**	.676**	.772**	.764**
ด้านการสื่อสารดิจิทัล(X ₄)	.819**	.808**	.822**	.823**	.869**
ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล(X ₅)	.818**	.811**	.776**	.838**	.861**
ภาวะผู้นำดิจิทัลในภาพรวม (Xรวม)	.860**	.848**	.832**	.886**	.910**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู (Y) โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY} = .910^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการรู้ดิจิทัล ($r_{X_2Y} = .880$)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมในระดับสูง ($r_{X_1Y} = .834$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านการสร้างความร่วมมือ ($r_{X_1Y_4} = .822$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($r_{X_1Y_1} = .790$)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมในระดับสูง ($r_{X_2Y} = .880$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านการสร้างความร่วมมือ ($r_{X_2Y_4} = .845$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($r_{X_2Y_1} = .828$)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในภาพรวมในระดับสูง ($r_{X_3Y} = .764$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านการสร้างความร่วมมือ ($r_{X_3Y_4} = .772$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($r_{X_3Y_1} = .725$)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสื่อสารดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมในระดับสูง ($r_{X_4Y} = .869$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านการสร้างความร่วมมือ ($r_{X_4Y_4} = .823$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ($r_{X_4Y_3} = .822$)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมในระดับสูง ($r_{X_5Y} = .861$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านการสร้างความร่วมมือ ($r_{X_5Y_4} = .838$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($r_{X_5Y_1} = .818$)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยได้อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในด้านของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างนวัตกรรมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ทินกร บัวชู, และ ทิพาพร บัวชู (2562) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล ทั้งนี้เรื่องความคิดความเป็นผู้นำและพฤติกรรม สามารถสร้างทีมผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้วยดิจิทัล โดยคำนึงถึงการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างคุ้มค่า ลดขั้นตอนในกระบวนการทำงานทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ กรทิพย์ นุแสงดา (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีความสามารถที่แสดงออกถึงการดำเนินงานในสถานศึกษา สามารถประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษาทุก ๆ ด้าน สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรให้มีความสามารถใช้สื่อดิจิทัลในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และใช้บริหารงานภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความรู้เทคนิคและวิธีการสอน มีการวางแผนเตรียมการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยมีสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย เข้ามาเป็นบทบาทในการเรียน อำนวยความสะดวกและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ พร้อมทั้งรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหาความต้องการของผู้เรียน และใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนของผู้เรียน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ อมรา พิมพ์สวัสดิ์ (2562) พบว่า ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถ ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาตนเองในหลายด้านทั้งด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการชั้นเรียนและนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูวนัน ถามูลแสน (2567) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการรู้ดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการประยุกต์กับการทำงานในทุกด้านมากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลง และรู้จักการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมได้อย่างหลากหลาย ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ประโยชน์ อำนวยความสะดวกในการทำงาน และเกิดความอยากรู้และพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นส่วนที่สนับสนุนการดำเนินงานภายในองค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ไสว วีระพันธ์ (2566) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการในสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษาและการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับ ดาวรรุวรรณ ถวิลการ (2564) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำดิจิทัล

ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบโครงสร้างการบริหารงาน ให้ความสำคัญหนุน เพื่อนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม ครูและบุคลากรสามารถทำงานร่วมกัน และแบ่งปันข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่ทุกเวลา เพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพต่อผลประโยชน์ของส่วนรวม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัลเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้เทคโนโลยีเป็นช่องทางในการสื่อสารให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อให้การสื่อสารในองค์กร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จากผลการวิจัยประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความร่วมมือเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้เข้ามาส่วนคิด ตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำงานหรือลงมือทำกิจกรรมจนก่อให้เกิดความร่วมมือและขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู พบว่า ด้านการรู้ดิจิทัล มีค่าสหสัมพันธ์สูงที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารจัดการ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการผ่านทักษะความรู้ใหม่ ๆ เพื่อลดเวลาและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ดิจิทัล ส่งเสริมการพัฒนาครูให้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล ซึ่งมีผลอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพื่อให้การสื่อสารในองค์กร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ด้านการสร้างความร่วมมือ ซึ่งมีผลอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพื่อให้เกิดความร่วมมือและขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กันตชาติ กุดนอก. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรทิพย์ นุแปงดา. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กรรณิการ์ บุญอาจ. (2561). สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2565). แผนปฏิบัติการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570. กรุงเทพฯ: ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550.
- จิตติมา วรณศรี. (2564). การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- ณัฐวุฒิ มีครองธรรม. (2558). บทบาทของผู้บริหารต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2. การศึกษาอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ดาวรรณ ธิวลการ. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัล. (พิมพ์ครั้งที่ 1). ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ทิพย์พร อุ่นจันทน์. (2561). องค์การแห่งความสุขที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทินกร บัวชู, และทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา The Status of Digital Leadership of Education Management Administrators. วารสารครุศาสตร์สาร : Journal of Educational Studies. 13(2): 294-285.
- นุสรรา พูลสุด. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 7(2): 72-85.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- ปิยาภรณ์ พลเสนา. (2562). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- พรทิพา สีหาคุณ. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิมพ์ลา อำนาง. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภูริรัตน์ สุกใส. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภูวนนถ งามมูลแสน. (2567). ปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตนา คนไฉ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและการพัฒนาการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สกุณา ไบภักดี. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สถิพร เขาวนชัย. (2561). เอกสารประกอบการสอนการวิจัยทางการศึกษา. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สิริพร สิทธิศิริ. (2565). การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารกับประสิทธิผล การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์. 8(2): 215-232.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2564). คู่มือการประเมินให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206/3ว 21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560. สืบค้น 17 สิงหาคม 2566, จาก <https://otepc.go.th/th/otepc03/news-otepc03/item/3474-2021-08-30-11-22-42.html>

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. (2566). แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. พิจิตร: ผู้แต่ง.
- สุชนา โกมลานิข. (2563). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุดาทิพย์ ถวิลไพร. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานบุคคลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุนันธิณี ม่วงเนียม. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุภาภรณ์ เทียงทางธรรม. (2564). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ไสว วีระพันธ์. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารการเปลี่ยนแปลงในองค์กรยุควิถีใหม่. วารสารบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 3(1): 99-109.
- อมรา พิมพ์สวัสดิ์. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อาภาภรณ์ ภูศรี. (2565). กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. *Journal of Buddhist Philosophy Evolved*. 6(2): 200 - 211.
- เอกรัตน์ เชื้อวงศ์, และวัลลภา อาริรัตน์. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. การประชุมผลงานวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 22. วันที่ 24 มีนาคม 2564. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไอรดา นรสาร. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Sheninger, E. (2019). *Digital Leadership: Changing Paradigms for Changing Times*. (2nd ed.). SAGE Publications Asia-Pacific Pte.
- Sullivan. (2017). *8 Skills Every Digital Leader Needs*. Retrieved August 19, 2024, from <https://www.cmswire.com/digital-workplace/8-skills-every-digital-leader-needs/>.
- Thannimalai, & Raman. (2018). Principals Technology leadership and its Effect on Teachers technology Integration in the 21st Century Classrooms. *International Journal of Instruction*. 12(4): 423-442.
- Tran. (2017). *Digital Transformational: The 5 Must Have Skills for Digital Leaders*. Inlook. Retrieved August 14, 2024, from <http://www.inlook.com/company/Blog/articles/digital-transformation-the-5-must-have-skills-for-digital-leaders/>.